–Oplegnotitie–

Driehoek

Agendapunt 4B: Protesten op de Dam

Vergadering:	**Driehoek 1 juli 2020**
Agendapunt:	**4B Protesten op de Dam**
Ingebracht door:	**OOV, OM, Politie**
Behandelend ambtenaar:	[redacted]

Gevraagd besluit

1. **Instemmen met een stevigere lijn**
2. **Instemmen met de daarop gebaseerde handelingsperspectieven**
3. **Instemmen met verlenging tot 1 oktober van de huidige beleidslijn ten aanzien van demonstraties op de Dam?**

Aanleiding en context

De pro-Palestina en pro-Israël protesten op de Dam nemen een prominente plaats in de discussie rondom het demonstratiebeleid. Een handvol personen blijft met grote regelmaat met name op de Dam voor wanordelijkheden zorgen. Daarnaast worden de driehoeksleden in toenemende mate geconfronteerd met meldingen van vermeend antisemitisme en geweld gepleegd door deze personen.

Het aantal demonstraties en eenmensprotesten op de Dam is tijdens de eerste weken in de coronacrisis afgenomen, maar is alweer enige tijd in volle omvang op de Dam aanwezig. De politie meldt dat dit specifiek op de Dam tussen de gekende pro-Israël en pro-Palestina demonstranten al tot meerdere incidenten heeft geleid, waarbij ook geweld is gebruikt. De driehoek beschouwt deze demonstraties dan ook als risicovol.

Naar aanleiding van de Black Lives Matter demonstratie op 1 juni op de Dam heeft de driehoek op 5 juni besloten om tot 1 juli geen risicovolle demonstraties meer toe te laten op de dam. Betrokkenen van pro-Israël of pro-Palestina demonstraties manifesteren zich op de Dam echter als eenmensprotest, waarbij het vermoeden is dat men dat niet zelden bewust doet om wom-voorschriften te omzeilen. Deze eenmensprotesten worden vaak omringd door medestanders, zowel aan de zijde van pro-Palestina als van pro-Israël, waarbij ook deze entourage provoceert en escalatie voedt. Dit leidt tot vele klachten, aangiften en juridische procedures jegens elkander en de autoriteiten. De confrontaties vinden bovendien gretig publiek, waardoor er veelvuldig situaties ontstaan die niet passen binnen de anderhalve-meter-samenleving.

Dit alles maakt het optreden voor politie ter plaatse uiterst complex, temeer ze daar door betrokkenen vaak al filmend worden benaderd, (provocerend) bevraagd en dit vervolgens wordt gepubliceerd op sociale media. Ondanks dat dit geen strafbare gedragingen zijn, maakt dit het werk van de politie extra lastig.

Helaas moeten we vaststellen dat alle middelen en maatregelen die door de driehoek zijn ingezet om rust terug te brengen op de Dam onvoldoende resultaat hebben opgeleverd. Ter bescherming van het demonstratierecht van eenieder, geeft dit aanleiding om stevigere maatregelen richting deze subjecten. Deze flap geeft hiertoe een voorstel.

Korte bestuurlijke samenvatting

Ad 1) Stevigere lijn

De driehoek heeft al sinds 2017 geïnvesteerd om specifiek deze demonstraties beter te reguleren zonder ingrijpende maatregelen te nemen in het demonstratierecht:

- Wom-brieven naar de hoofdrolspelers van zowel pro-Israël als pro-Palestina, met in eerste instantie het afstandsgebod en later de verdeling van even en oneven weken;
- Contactverbod [redacted]
- Gebiedsverbod [redacted]
- Dialoog: meerdere (pogingen tot) gesprekken met de hoofdrolspelers;
- Aanstelling thematische wijkagent;
- Aangiftes over en weer, strafrechtelijke vervolging, rechtszaken.

Dit alles heeft echter niet tot een duurzaam resultaat geleid. Voorstel is nu om (1) tot een zerotolerance beleid te komen voor die personen waarvan bekend is dat ze vaker betrokken zijn bij incidenten en (2) de komende drie maanden geen pro-Israël of pro-Palestina demonstraties of eenmensprotesten toe te staan op de Dam. Hierbij stellen we de volgende uitgangspunten voor:

- Indien geconstateerd wordt dat iemand zich op de Dam onnodig opdringt, een ander lastig valt, uitjouwt, vecht of op andere wijze de orde verstoort, wordt direct en zichtbaar opgetreden.
- De driehoek voorziet elkaar, binnen de wettelijke mogelijkheden, van voldoende onderbouwing om tot een actueel overzicht te komen van personen die zich in het recente verleden hebben misdragen zodat op deze personen een gerichte aanpak kan komen. Indien deze personen ook de openbare orde verstoren, krijgen zij verwijderingsbevelen (gebiedsverbod van 24 uur (door de politie) of drie maanden bij twee incidenten (door de burgemeester)).
- Deze personen worden ook bij een demonstratie of eenmensprotest niet meer geduld op de Dam, gezien het risico op herhaling. Zij worden door de politie verwezen naar buiten het gebied waar het gebiedsverbod op rust.
- Eenmensprotesten (pro-Israël of pro-Palestina) kunnen worden gezien als demonstraties indien sprake is van aanwas, aanwezigheid van gelijkgestemden op de Dam (ook al is dit niet voortdurend) en de aanwezigheid van een collectieve ondersteuning (o.a. online). Er is o.a. sprake van een collectieve meningsuiting als;
    - Vlaggen of andere uitingen tijdelijk worden overgedragen aan iemand anders;
    - Meerdere personen zich gelijktijdig openlijk solidair en collectief uiten (zelfde vlag of uiting) op verschillende plekken op de Dam (zie ter illustratie bijgevoegde foto waarop een eenmensprotest van [redacted] in feite een demonstratie is gezien alle gelijke vlaggen);
    - Één of meer bekende sympathisanten (op de achtergrond) steun uiten aan een bekende activist, door hem/haar te filmen, hem/haar bescherming te bieden;

    - Door invulling van de publieke ruimte (met bijvoorbeeld posters of objecten) aanwas uitlokken, die ook feitelijk tot aanwas leidt.
- Elke niet aangemelde demonstratie van pro-Israël of pro-Palestina op de Dam – ongeacht de inhoud van het protest – wordt na instemming van de burgemeester ontbonden, gezien de gerede vrees voor wanordelijkheden op de Dam.
- Aangemelde demonstraties van pro-Israël of pro-Palestina worden in beginsel niet toegestaan op de Dam en krijgen middels een Wom brief een andere locatie aangewezen om statisch te demonstreren. Achtereenvolgens worden de volgende twee locaties voorgesteld: Het plein voor de Stopera vóór pro-Israël en Museumplein voor pro-Palestina.
- Demonstraties of eenmensprotesten van pro-Israël en pro-Palestina zijn altijd statisch van aard en kunnen in beginsel nooit op eenzelfde locatie plaatsvinden.
- Binnen deze thematiek moet er wel ruimte blijven voor (spontane) uitingen van maatschappelijke gevoelens of zorgen, als ontwikkelingen in het Midden-Oosten vredesproces daar breder in de samenleving aanleiding toe geven. Indien deze uitingen zich voordoen wordt dat los gezien van de specifieke problematiek rond gekende personen op de Dam.

Voor het einde van het drie maanden durende demonstratieverbod wordt geëvalueerd of verlenging nodig is en/of onder welke voorwaarden demonstraties wederom worden toegestaan.

Ad 2) Geactualiseerd handelingsperspectief

Op basis van de huidige stand van zaken en het informatiebeeld is een nieuw handelingsperspectief opgesteld waarin een aantal scenario's zijn uitgewerkt op basis van bovenstaande uitgangspunten. Zie bijlage.

Ad 3) Algemene demonstratielijn de Dam

- Voor overige demonstraties (niet pro-Israël of pro-Palestina) kan de huidige lijn om geen risicovolle demonstraties toe te laten op de Dam worden gehandhaafd tot 1 oktober.
- Demonstraties op de Dam worden niet toegestaan indien de kans op confrontaties met eventuele tegendemonstraties groot is, wat door de indeling van de Dam moeilijk beheersbaar is, of indien het risico op grootschalige spontane aanwas aanzienlijk is, wat door de vele toegangswegen en beperkte capaciteit van de Dam moeilijk beheersbaar is.
- Omdat de Dam een knooppunt is van verschillende grote bezoekersstromen is het moeilijk om bij risicovolle demonstraties de volksgezondheid (i.r.t. COVID-19) te beschermen.

Besluitvormingsroute (historie en verdere behandeling)

Afgestemd met OM, Politie, DJZ en Communicatie

Meegezonden stukken

1. Bijlage 1 Geactualiseerde handelingsperspectieven met uitgewerkte scenario's
2. Bijlage 2 Foto van eenmensprotest dat in feite een demonstratie is
3. Bijlage 3 Situatieschets Dam t/m 6 juni 2020 (beeld sindsdien onveranderd)
4. Bijlage 4a Raadsadres en 4b concept beantwoording raadsadres

Communicatie

Indien de driehoek instemt met deze lijn wordt op korte termijn een raadsbrief opgesteld.